

Sedmispáč a jeho příbuzní

seriál
**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Plši jsou hlodavci žijící nočním životem. Osídlují nejen lidská obydlí, chaty, chalupy či kůlny, ale také dutiny stromů, nory jiných hlodavců nebo ptačí budky. Na zimu se ukládají k poměrně dlouhému zimnímu spánku. Předtím však musí do svého těla dostat dostatek živin. Větší druhy plchů dovedou být v noci poměrně hlučné, takže nám mohou překazit spánek nejen v chatě či chalupě, ale i v přírodě. Při chladném počasí upadají do stavu strnulosti.

Největší z našich plchů je plch velký. Je velikosti malé veverky. Zbarvený je šedě až šedohnědě s velkými ušními boltci, velkýma černýma očima a dlouhým huňatým ocasem. Vyskytuje se roz-

troušeně v lesích i v údolích řek od nížin až do hor. S oblibou vyhledává v horách kamenitá a skalnatá místa. Obratně šplhá v korunách keřů i stromů. Chladné období roku přečkává nejdelším zimním spánkem z plchů – v polohách nad 500 m n.m. je aktivní pouze od začátku června až do konce října. Jeho délka tak činí podle počasí 7 až 8 měsíců, a proto se mu lidově říkalo plch

sedmispáč. Přes zimu ztratí 35-50% živé váhy. Spí ve stromových dutinách, v pařezech i v norách jiných hlodavců. Z našich druhů mají v potravě nejmenší podíl živočišné složky (jen kolem 5%). Živí se pupeny, různým ovocem, semeny a kůrou stromů a keřů. Je nesnášenlivé povahy.

Druhým menším příbuzným plcha velkého je plch lesní. Velikosti je poněkud větší myšice a

vyznačuje se šedavým zbarvením těla a černým pruhem od čenichu přes oko. Žije v listnatých i smíšených lesích nebo na křovinatých stráních. Jako ostatní plši si staví kulovitá hnízda. V potravě převažuje z 80% živočišná složka (různí bezobratlí a hmyz).

Nejmenším a nejhojnějším z našich plchů je plšík liskový velikosti myši. Zbarvení jeho srsti je rezavé až žemlově žluté. Vyskytuje se v nížinách i v nejvyšších polohách hor v různorodých prostředích. V jeho potravě je podíl rostlinné a živočišné složky vyrovnaný. Staví si hnízda v bylinné vegetaci – typicky v porostu maliníku. Zimuje na zemi pod lesní opadankou.

Karel Pavelka, zoolog Muzea regionu Valašsko

Fotografie: Plch lesní (*Dryomys nitedula*) – foto Tomáš Kašpar.